

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/7/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200520
Dátum vydania rozhodnutia: 18.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200520.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a z členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: X. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX Z., proti žalovanej: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Prievozská 32, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo: SK/0727/99/2015 zo dňa 13.06.2016, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 44Sa/12/2016-29 zo dňa 06.03.2017, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trnave (ďalej v texte rozsudku len „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým rozsudkom rozhodnutie žalovanej Slovenskej obchodnej inšpekcie, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave č. SK/0727/99/2015 zo dňa 13.06.2016 a rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj č. EN/0366/02/2015 zo dňa 22.09.2015 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia vyššie uvedeného rozhodnutia žalovanej, ktorým žalovaná čiastočne zmenila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o uložení pokuty podľa § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o energetike“) vo výške 500,- eur za

neoprávnený odber zadokumentovaný v Protokole o výsledku kontroly zo dňa 10.08.2015, nakoľko u odberateľa plynu v domácnosti bol zistený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) tohto zákona, keďže pri kontrole vykonanej dňa 10.08.2015 na Inšpektoráte SOI so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj bolo pri prešetrovaní príslušného podnetu zistené, že cit.: „účastník konania na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXX, adresa Z. XXX/XX, Z., v presne nezistenom čase od 16.01.2014 do 13.03.2014 sám alebo za pomoci iných osôb vykonal neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že porušil - odstránil pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii“, výrok, cit.: „na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXX, adresa Z. XXX/XX, Z. v presne nezistenom čase od 16.01.2014 do 13.03.2014 bol vykonaný neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že bolo porušené - odstránené pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii“. V ostatnej časti ponechala rozhodnutie nezmenené vrátane uloženej sankcie vo výške 500,- eur.

3. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že § 82 zákona o energetike konkretizuje niekoľko skutkových podstát, ktoré označuje za neoprávnený odber plynu, pričom z hľadiska posúdenia druhu zodpovednosti odberateľa plynu za škodu spôsobenú dodávateľovi plynu neoprávneným odberom podľa § 82 zákona o energetike treba dôsledne rozlišovať, od ktorej skutkovej podstaty (z viacerých možných) neoprávneného odberu dodávateľ plynu odvíja porušenie povinnosti, keďže prichádza do úvahy tak subjektívna zodpovednosť odberateľa plynu, ako je to napr. v prípade neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike (neoprávnený zásah „odberateľa“ do meradla) ako aj objektívna zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie, ako je to napríklad v prípade neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike (odber plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii).

4. Krajský súd konštatoval, že ak prvostupňový správny orgán tvrdil porušenie povinnosti žalobcom alebo treťou osobou (vyplýva to z výroku prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu) bolo potrebné uvedené porušenie spoľahlivo preukázať, resp. k tomu vykonať riadne dokazovanie, čo v danom prípade nebolo zrealizované. Z § 32 ods. 1 správneho poriadku vyplýva, že správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Zistením skutočného stavu veci sa rozumie zistenie všetkých podstatných skutočností v súlade s príslušným hmotnoprávnym predpisom. Úplnosť znamená povinnosť správneho orgánu zistiť všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či budú v prospech alebo v neprospech účastníka. V oblasti administratívneho trestania a ukladania správnych sankcií princíp legality zaväzuje správne orgány, aby dôsledne dodržiavali premisu, že nikto nebude potrestaný inak, ako z dôvodu a spôsobom, ktorý ustanovuje platný zákon. V tejto súvislosti uviedol, že správnym deliktom nemôže byť akékoľvek porušenie práva, ale porušenie práva musí byť protiprávne konanie, a to aj vtedy, keď zákon nevyžaduje zavinenie, ale predpokladá objektívnu zodpovednosť.

5. Vo vzťahu k formulovanému skutku tak ako to konštatoval prvostupňový správny orgán, keď cit. „sám alebo za pomoci iných osôb vykonal žalobca zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru tým spôsobom, že poškodil - odstránil jeden zaisťovací prvok plomby“, tento skutok predpokladá, že žalobca buď sám alebo prostredníctvom iných osôb poškodil, resp. znehodnotil tento overovací prvok. Z tohto skutku vyplýva zavinenie konanie žalobcu, resp. tretích osôb, ktoré však nevyplýva zo spisu, ktorý mal k dispozícii prvostupňový správny orgán a následne aj žalovaná. Prvostupňový správny orgán žiadnym spôsobom nepreukázal toto zavinenie a pokiaľ sa odvoláva na objektívnu zodpovednosť žalobcu, nemohol byť skutok formulovaný tak, že žalobca sám alebo za pomoci tretej osoby poškodil - odstránil zaisťovací prvok plomby, čím došlo k neoprávnenému odberu plynu. Žalovaná ako druhostupňový správny orgán síce zmenil skutkovú vetu, keď vypustil slová, že neoprávnený zásah vykonal žalobca alebo žalobca za pomoci iných osôb a tento nahradil slovami, že bol vykonaný neoprávnený zásah. V danom prípade ide o príliš nekonkrétny skutok vo vzťahu k určeniu osoby, ktorá mala spôsobiť neoprávnený zásah do zaisťovacieho prvku plomby, teoreticky skutková veta tak ako ju upravila žalovaná môže predpokladať, že k poškodeniu tohto prvku plomby mohlo dôjsť aj zo strany pracovníkov, ktorí kontrolovali daný plynomer, resp. vplyvom počasia (tzv. vis major). V

tomto prípade by bola však vylúčená akákoľvek objektívna zodpovednosť žalobcu ako ju definuje žalovaná.

6. Správny súd ďalej konštatoval, že pokiaľ ide o objektívnu zodpovednosť, na ktorú poukazuje prvostupňový správny orgán ako aj žalovaná a od ktorej odvíja zodpovednosť žalobcu za neoprávnený odber plynu, objektívna zodpovednosť platí vo vzťahu k neoprávnenému odberu plynu a nie vo vzťahu k zásahu do zabezpečovacej, resp. overovacej značky plynomeru, tak ako to vyplýva zo skutkovej vety prvostupňového rozhodnutia. Skutková veta tak ako ju upravila žalovaná je vo vzťahu k objektívnej zodpovednosti za neoprávnený odber plynu zo strany žalobcu absolútne nelogická.

7. Pokiaľ ide o rozhodnutie žalovanej, treba ho považovať za nepreskúmateľné tiež v časti výšky uloženej pokuty. Nepochybniteľným právom účastníka je v prípade uloženia pokuty v správnom konaní dostať rozhodnutie, ktoré bude aj v časti určenej jej výšky dostatočným spôsobom odôvodnené v nadväznosti na konkrétne zistené skutočnosti, okolnosti, údaje, aby z odôvodnenia bolo zrejmé v rámci akých mantinelov sa pri svojom rozhodovaní správny orgán pohyboval, ktoré skutočnosti zohľadnil. Nie je totiž postačujúce, ak je uložená sankcia v rozsahu, ktorý zákon pripúšťa, ale správny orgán musí v odôvodnení uviesť skutočnosti, ktoré viedli k uloženiu sankcie. V danom prípade rozhodnutie takéto skutočnosti neobsahuje, samotné konštatovanie, že žalovaná pri určení výšky pokuty prihliadla najmä na rozsah, závažnosť a spôsob protiprávneho konania a pokutu uložila primeranú k zistenému skutkovému stavu, je daný dôvod, aby súd žalobou napadnuté rozhodnutie ako nepreskúmateľné zrušil pre nedostatok dôvodov. Pri uložení pokuty žalovaná, resp. prvostupňový správny orgán odôvodnil, že žalobca nedodrжал zákaz neoprávneného odberu plynu, nie je však zrejmé, čo mal žalobca v danom prípade vykonať, aké úkony, aby nedošlo k protiprávnenému konaniu z jeho strany, keďže z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že uvedený plynomer sa nachádzal na verejnom priestranstve.

8. Na záver konštatoval, že odôvodnenie žalovanej, resp. prvostupňového správneho orgánu, že pri posudzovaní otázky kto mohol spôsobiť poškodenie, resp. odstránenie zaisťovacieho prvku plomby na plynomeri, správny orgán nemohol tieto skutočnosti preverovať, vzhľadom na zložitosť dokazovania, krajský súd bol toho názoru, že takáto skutočnosť nemôže byť na ťarchu žalobcu a správne orgány sú povinné objektívne zistiť čo najlepšie skutkový stav, z ktorého potom vychádzajú pri vydávaní svojich rozhodnutí tak, aby boli presvedčivé a aby boli v súlade so zákonom.

9. Právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania priznal krajský súd v konaní úspešnému žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP s tým, že o výške trov bude v zmysle § 175 ods. 2 rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

II.

Kasačná sťažnosť žalovanej

10. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka v postavení žalovanej v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Žiadala, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodovanie. Žalovaná v kasačnej sťažnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci zo strany krajského súdu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

11. Žalovaná zastávala názor, že krajský súd nesprávne právne posúdil prejednanú vec, keď vo svojom rozsudku, konkrétne v 9. až 11. bode odôvodnenia sa zaoberal len posudzovaním výrokovvej časti prvostupňového rozhodnutia. Je evidentné, že krajský súd oprel ťažisko svojho rozhodnutia o výrok rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ktorý bol však druhostupňovým správnym orgánom zmenený, pričom na uvedenú skutočnosť v odôvodnení svojho rozsudku nereflektoval. Žalovaná mala za to, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože pokiaľ ide o odvolacie konanie, správny orgán v zmysle § 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) preskúmava napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadné vady odstráni. V odvolacom konaní sa podľa Správneho poriadku

uplatňuje apelačný princíp. Odvolací orgán môže rozhodnutie zmeniť tak, že vo veci sám rozhodne (§ 59 ods. 2 Správneho poriadku), zistené vady odstráni (§ 59 ods. 1 Správneho poriadku), rozhodnutie zruší, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti (§ 59 ods. 3 Správneho poriadku). Odvolací orgán sa teda zaoberá rozhodnutím ako celkom, teda nielen konštatovaním o porušení povinnosti danej zákonom, ale aj výškou uloženej pokuty. Žalovaná mala za to, že výrok oboch napadnutých rozhodnutí vyhovuje zásade právnej istoty rozhodnutí správnych orgánov. Zdôraznila, že hoci § 47 Správneho poriadku vymedzuje podstatné a obligatórne náležitosti rozhodnutia správneho orgánu, je nutné rozhodnutie chápať ako univerzálny celok. V správnom konaní sa uplatňuje zásada jednotnosti konania, v zmysle ktorej celé správne konanie tvorí jediný celok od svojho začatia až po jeho právoplatné ukončenie. Prvostupňové rozhodnutie a rozhodnutie o odvolaní nemožno posudzovať izolovane (individuálne), keďže sa jedná o rozhodnutia v tej istej veci, ale ich treba vykladať v ich vzájomnej súvislosti, nie samostatne. Uvedené tvrdenie podporuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžd/26/2011 zo dňa 28.02.2012.

12. Zdôraznila, že aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu konštatovalo porušenie toho istého ustanovenia zákona na báze objektívnej zodpovednosti a rovnako to potvrdil aj postup druhostupňového správneho orgánu. Obdobný názor judikovali aj napríklad Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 16 Cob/86/2014 zo dňa 20.05.2014, Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 107/2008 zo dňa 27.10.2009, Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 99/2012 zo dňa 12.03.2015.

13. Podľa názoru žalovanej, správny orgán zistil presne a úplne skutočný stav veci tak ako to vyžaduje § 32 ods. 1 Správneho poriadku, pričom je nepochybné, že druhostupňový orgán vykonal zmenu výlučne len formálneho charakteru, aby zosúladiť zistenia vo veci so znením výroku rozhodnutia. Žalovaná sa v druhostupňovom rozhodnutí zároveň vyjadrila aj o právnom osude ostatnej časti výroku správneho orgánu prvého stupňa. Žalovaná zastávala jednoznačný názor, že zmeny vo veci napadnutého rozhodnutia vykonala takým spôsobom, ktoré nespôsobujú nejasnosť, nezrozumiteľnosť a neurčitost' výroku rozhodnutia, žalobcovi nemohli spôsobiť žiadnu ujmu na jeho právach a taktiež nespôsobili zmätočnosť či nepreskúmateľnosť druhostupňového rozhodnutia vo veci a tým jeho nezákonnosť. Preto právny názor krajského súdu, že z výroku rozhodnutia nie je zrejmé, ako odvolací orgán rozhodol o odvolaní, považuje žalovaná za nedôvodný.

14. Bola toho názoru, že pre konštatovanie porušenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike postačuje už samotný odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, bez ohľadu na to, kto toto zabezpečenie porušil. Z uvedeného je zrejmé, že za porušenie predmetného ustanovenia zodpovedá odberateľ plynu objektívne, t. j. bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť), nakoľko odber plynu na meradle, ktorého zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené, je v rozpore so zákonom (dikcia neoprávnený). Žalovaná v tejto súvislosti uvádza, že neoprávnený odber plynu predstavuje v zmysle dotknutého ustanovenia zákona o energetike iný správny delikt. Skutková podstata predmetného iného správneho deliktu je koncipovaná na objektívnom princípe, a teda relevantnou pre vyvodenie zodpovednosti je skutočnosť, že odberateľ plynu v domácnosti - žalobca odoberal v rozhodnom čase plyn a že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na určenom meradle, ktorým bol odber plynu meraný (uvedené skutočnosti sú podložené).

15. Taktiež sa nestotožnila s rozsudkom krajského súdu v časti, v ktorej poukazuje na nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovanej vo veci výšky uloženej pokuty. Mala za to, že pri odôvodňovaní výšky sankcie zohľadnila spôsob spáchania iného správneho deliktu (v rámci dostupných možností), čas trvania porušenia povinnosti, závažnosť a možný následok porušenia povinnosti (aspoň v určitom rozsahu). V odvolacom rozhodnutí tiež poukázala na objektívny charakter konštrukcie zodpovednosti za spáchaný iný správny delikt a samotné zjavné nedodržanie zákazu ustanovené v zákone o energetike.

16. Pri zdôvodňovaní výšky postihu pri tomto druhu iného správneho deliktu poukázala na skutočnosť, že jeho skutková podstata umožňuje pod predmetné ustanovenie zákona subsumovať viacero druhov

konaní, avšak presný priebeh a charakter skutku je často nezistiteľný z objektívnych príčin. Tak tomu bolo aj v šetrenom prípade, keď správny orgán na prvom stupni, ani sama žalovaná nedisponovali presným priebehom skutku, ktorým došlo k naplneniu skutkovej podstaty § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. K porušeniu plomby určeného meradla mohlo dôjsť jednak úmyselným konaním žalobcu alebo za pomoci, resp. prostredníctvom iných osôb, vedome, nevedome, ale aj inými okolnosťami, ktoré nemuseli spočívať v zásahu konkrétnej osoby, napr. vplyvom podmienok počasia, vymrštenie kameňa do skrine, ktorá mala meradlo aj plombu plynomera chrániť, plynutím času, nedokonalosťou materiálu, prípadne inou okolnosťou, ktorú možno označiť aj ako vis maior. Práve pre častú nemožnosť objasnenia pohnútok, príčin a celkového skutkového priebehu konania zákonodarca konštruoval predmetnú skutkovú podstatu na princípe objektívnej zodpovednosti, a teda orgán aplikácie práva nie je povinný skúmať prípadného páchatel'a iného správneho deliktu, ani jeho detailný priebeh.

17. Čo sa týka času trvania protiprávneho konania, tento nebol a z objektívnych dôvodov ani nemohol byť presne zistený, nakoľko spoľahlivo preukázaný bol len čas skončenia protiprávneho konania, ktorý je určený dátumom výmeny plynomeru technickými pracovníkmi prevádzkovateľa distribučnej siete. Reálny okamih, kedy došlo k vzniku udalosti, odôvodňujúcej plynutie času trvania protiprávneho konania nemožno určiť v nadväznosti na vyššie uvedené tvrdenie, že nie je presne zistený spôsob spáchania skutku. Je preto logické, že keď žalovaná z objektívnych príčin nemá vedomosť o presnom spôsobe porušenia povinnosti (kto, kedy a akým spôsobom porušil zabezpečovaciu značku plynomera) nemôže úplne identifikovať ani začiatok plynutia času protiprávneho konania.

18. Ako posledné kritérium pre určenie výšky pokuty v zmysle § 91 ods. 5 zákona o energetike normotvorca upravil možné následky porušenia povinnosti. V danom prípade opäť nebolo v silách správneho orgánu na prvom stupni, ako ani žalovanej preukázať konkrétne nedostatky. Jednou z možností je, že žalobca odstránil zabezpečovací prvok plomby z dôvodu, aby si stočil stav na hodinách meradla. V takom prípade by bola možným následkom škoda spôsobená prevádzkovateľovi distribučnej siete. Nakoľko však v konaní z objektívnych príčin nebol preukázaný zásah do meradla žalobcom, ani inou osobou, na takúto skutočnosť žalovaná v správnom konaní nemohla prihliadať. Uviedla, že ak by sa detailne posudzovali možné následky porušenia povinnosti, principiálne by pripadalo v úvahu odkázať na vznik škody prevádzkovateľovi distribučnej siete spojený s demontážou poškodeného určeného meradla, resp. jeho plomby, zakúpením a montážou nového určeného meradla a s týmito úkonmi súvisiace účelne vynaložené náklady. Iné, ani možné následky porušenia povinnosti žalovaná nezistila, čo podľa jej názoru opäť nerozlučne súvisí s konštatáciou, že presný a detailný spôsob porušenia povinnosti nebol a ani nemohol byť riadne zistený.

19. Dodala, že predmetná vec bola SOI postúpená vyšetrovateľom Obvodného oddelenia Policajného zboru v Hlohovci práve z toho dôvodu, že príslušníci policajného zboru nedokázali preukázať subjektívnu stránku trestného činu v podobe zavinenia, a práve preto odovzdali spisový materiál SOI, ktorá sa ním zaoberala ako podnetom orgánu verejnej moci. Z rovnakého dôvodu (absencia prvku zavinenia) zamietla sťažnosť pracovníka prevádzkovateľa distribučnej siete - p. Q.. X. Q. aj prokurátorka Okresnej prokuratúry v Trnave.

20. Žalovaná aj napriek týmto prekážkam spočívajúcim v objektívnych dôvodoch a nie v nedbalosti a zanedbaní povinnosti presne zistiť skutkový stav vecí, zotrvala na svojom názore, že žalobca sa dopustil iného správneho deliktu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, a preto musí niesť za takéto porušenie povinnosti následky. Predmetný zákon sa pritom riadi princípom, na základe ktorého SOI uloží pokutu v každom prípade porušenia povinnosti. Preto mal za to, že pokiaľ kasačný súd považuje odôvodnenie výšky sankcie za nedostatočné vo vzťahu k zákonným kritériám pre určenie výšky pokuty, aby vo svojom rozhodnutí usmernil krajský súd ohľadne možnosti využitia svojho moderačného práva v zmysle § 198 ods. 1 písm. a) SSP. Žalovaná pritom uviedla, že samotný fakt, že nie sú presne známe dôvody, na základe ktorých možno jasne a presvedčivo argumentovať výšku postihu, pričom skutkový stav vecí bol jasne a dostatočne preukázaný, nemôže automaticky znamenať dôvod na zrušenie rozhodnutia pre jeho nepreskúmateľnosť. V opačnom prípade by reálne hrozilo, že takéto druhy konania nebudú sankcionovateľné, pre nedostatok dôvodov na určenie výšky pokuty v takom rozsahu, ako to

považuje súd, čo by bolo, podľa názoru žalovanej, v právnom štáte neudržateľné.

21. K podanej kasačnej sťažnosti sa žalobca nevyjadril.

III.

Konanie pred kasačným súdom

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľky (§ 453 ods. 1 a ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§137 ods. 4 SSP), a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľky je nedôvodná.

23. Predmetom kasačného konania v preskúmvanej veci je rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie žalovanej, ktorá čiastočne zmenila príslušné rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj o uložení pokuty podľa § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona o energetike vo výške 500,- eur za neoprávnený odber zadokumentovaný v Protokole o výsledku kontroly, nakoľko u odberateľa plynu v domácnosti bol zistený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike.

24. Predmetom kasačného konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovanej, ktorým rozhodnutím žalovaná čiastočne zmenila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o uložení sankcie žalobcovi za porušenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike.

25. Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis mal kasačný súd preukázané, že bola vykonaná kontrola inšpektormi Inšpektorátu SOI so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj, ktorá bola zameraná na prešetrenie príslušného podnetu a na dodržiavanie zákona o energetike. Výsledkom kontroly bolo spísanie protokolu o zistených skutočnostiach, z ktorého vyplývalo, že došlo k neoprávnenému odberu plynu, t. j. v presne nezistenom čase od 16.01.2014 do 13.03.2014, a to určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike na príslušnom odbernom mieste na adrese Z. XXX/XX, Z.. Následne bolo žalobcovi zaslané oznámenie o začatí správneho konania, ktoré mu bolo riadne doručené. Výsledkom správneho konania bolo uloženie sankcie vo výške 500,- eur v zmysle § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona o energetike.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

26. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

28. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

29. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP rozhodnutím orgánu verejnej správy sa rozumie správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka,

30. Podľa § 27 ods. 2 SSP pri rozhodnutí, opatrení alebo inom zásahu, ktoré orgán verejnej správy vydal alebo vykonal na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava iba, či také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah nevybočili z medzí a hľadísk ustanovených zákonom; tým nie sú dotknuté ustanovenia § 192, § 198 a § 230 ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. a).

31. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

32. Podľa § 91 ods. 1, písm. d) bod 5 inšpekcia uloží pokutu držiteľovi povolenia alebo inej osobe vo výške od 100 eur do 30 000 eur za porušenie povinností podľa § 35 ods. 2 písm. b) až h) , § 36 ods. 2 písm. a) až e) , § 39 , § 42 , § 46 , § 70 ods. 2 písm. b) , d) , e) , § 71 ods. 2 písm. b) , d) , § 72 , § 77 ods. 1 , , § 82, § 89 ods. 1 písm. e) a § 96 ods. 24 a 27 .

33. Podľa § 92 ods. 1 zákona o energetike na konanie vo veciach upravených týmto zákonom sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

35. Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

36. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

37. Sťažovateľka v postavení žalovanej v podanej kasačnej sťažnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom.

38. Z § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona o energetike vyplýva, že inšpekcia uloží obligatórne pokutu držiteľovi povolenia alebo inej osobe, v danom prípade inou osobou je žalobca, za porušenie povinností, ktoré vyplývajú z taxatívne uvedených ustanovení citovaného zákona, okrem iného aj vo vzťahu k § 82 zákona. Z predmetného ustanovenia § 82 ods. 1 vyplývajú definície neoprávneného odberu, z ktorých je možné vyvodit' o aký odber musí ísť, aby bol neoprávnený. V ods. 1 písm. d) je ďalej uvedené, že neoprávneným odberom plynu je odber, ktorý musí spĺňať dve podmienky. Prvou je odber meraný určeným meradlom a druhou je, že pôjde o meradlo, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Na sankcionovanie tohto neoprávneného odberu teda stačí splnenie týchto dvoch podmienok s tým, že zodpovednosť nesie aj iná osoba než držiteľ povolenia (žalobca), pričom zákon nevyžaduje priamo jeho zavinenie. Žalovaná teda správne vyhodnotila, že v danom prípade pôjde o objektívnu zodpovednosť, nie subjektívnu zodpovednosť, preto nie je smerodajné, či došlo k porušeniu zabezpečenia určeného meradla úmyselným alebo nedbanlivostným konaním, resp. kto konkrétne porušil predmetné zabezpečenie. Zodpovednosť však nesie odberateľ plynu. Uvedené vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. marca 2015, sp. zn. 3 Cdo 99/2012).

39. Na základe vyššie uvedeného nemôže kasačný súd prisvedčiť tvrdeniu krajského súdu, že správne orgány postupovali nesprávne, keď sa nezaoberali skutočnosťou, či k neoprávnenému odberu malo dôjsť úmyselným alebo neúmyselným konaním žalobcu, pretože v prípade objektívnej zodpovednosti sa zavinenie neskúma.

40. Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom správnych orgánov, že ak by zákonodarca nechcel sankcionovať aj ods. 1 ust. § 82 zákona o energetike, vymedzil by to v § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 dotknutého zákona.

41. Ďalej krajský súd konštatoval, že správne orgány rozdielne uviedli vo výroku sankcionované konanie. V zmysle zásady jednotnosti správneho konania u oboch správnych orgánov, žalovaná práve v tomto smere zmenila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, tak že nahradila jeho výrok v príslušnej časti. Príslušná zmena výrokovej časti rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa ako ju vykonala žalovaná je i podľa názoru kasačného súdu súladná so zákonom a transparentná a zodpovedá zistenému skutkovému stavu. Uvedenou zmenou časti výroku žalovaná zjednotila, že bol vykonaný neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky príslušného plynomeru tým spôsobom, že bol poškodený - odstránený jeden zaisťovací prvok plomby, pričom pôvodná časť výroku, ktorá bola predmetom zmeny, bola nahradená, preto nejde o rozdielny výrok v tejto časti.

42. Kasačný súd konštatuje, že žalovaná pri zmene rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vychádzala zo svojej zákonnej kompetencie ako odvolacieho správneho orgánu pri náprave pochybení prvostupňového správneho orgánu.

43. Nedôvodnosť kasačnej sťažnosti však vidí kasačný súd vo vzťahu k odôvodneniu výšky pokuty, ktorú považuje žalovaná za dostatočne odôvodnenú v rámci toho, že nie je možné presne uviesť priebeh skutku. Z obsahu prvostupňového a druhostupňového správneho rozhodnutia nie je možné dostatočne vyvodiť, prečo bola žalobcovi uložená práve pokuta vo výške 500,- eur, prečo nie menej, resp. viac.

44. Pri preskúvaní rozhodnutia, ktoré vydal správny orgán na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava iba to, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk logického uváženia (§ 27 ods. 2 SSP). Súdny prieskum správnej úvahy je zakotvený priamo i v Správnom súdnom poriadku s tým, že pri správnom trestaní nie sú samozrejme (ako to tvrdí i žalovaná) dotknuté ustanovenia o sankčnej moderácii, a to § 198 a nasl. SSP. To však neznamená, že správny orgán by nemal dostatočne odôvodniť použitú správnu úvahu pri ukladaní výšky sankcie, najmä ak ukladá sankciu v určitej zákonom stanovenej sadzbe, ktorá má dolnú i hornú hranicu sadzby, ktorá je v danom prípade od 100,- eur do 30 000,- eur.

45. Kasačný súd zdôrazňuje, že rozhodnutie správneho orgánu musí predovšetkým pri správnom sankcionovaní obsahovať i také skutočnosti, ktoré hovoria o tom, ako správny orgán použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov (§ 47 ods. 3 správneho poriadku), a to obzvlášť za situácie, ak je skutkový stav veci zložitý a príslušný subjekt je sankcionovaný na základe princípu objektívnej zodpovednosti.

46. Krajský súd zrušil rozhodnutie žalovanej z dôvodov, že bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ako aj z dôvodu, že zistenie skutkového stavu bolo nepostačujúce na riadne posúdenie veci. Kasačný súd sa stotožňuje s tvrdením krajského súdu v tom smere, že samotná žalovaná uvádza, že nebolo možné zistiť ako presne prebiehal skutok, čo malo vplyv na odôvodnenie výšky pokuty. Aj napriek tomu, že v danom prípade išlo o objektívnu zodpovednosť, musí byť preukázané, že zabezpečenie určeného meradla plynu proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené, resp. poškodené počas merania.

47. Za takejto skutkovej situácie, pokiaľ sa nepreukáže, že zabezpečenie meradla plynu nebolo poškodené iným spôsobom, bude úlohou správneho orgánu zvážiť príslušné kritériá pre uloženie

sankcie, napr. sociálne hľadisko a pod. a nie je potom vylúčené i prípadné uloženie sankcie správnym orgánom na spodnej hranici príslušnej sadzby (napr. 100,- eur).

48. Na základe vyššie uvedených skutočností, právnych úvah a citovaných zákonných ustanovení, dospel kasačný súd k záveru, že je potrebné kasačnú sťažnosť zamietnuť (§ 461 SSP), nakoľko došlo k takým pochybeniam v rozhodnutí žalovanej, ktoré odôvodňujú záver krajského súdu o jeho zrušení a na ktoré musel kasačný súd prihliadať.

49. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky vo výroku II tak, že úspešný žalobca má nárok na náhradu trov kasačného konania v rozsahu 100 % (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP). O výške trov kasačného konania rozhodne v zmysle § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 2 SSP krajský súd po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.